

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KG.P.410.010.05.2018

Pan Marian Żołyński
p.o. Prezesa Zarządu
Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.
ul. Krucza 6/14, 00-537 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/021 Efektywność energetyczna gospodarki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o., ul. Krucza 6/14, 00-537 Warszawa (dalej: PSG, Spółka lub Przedsiębiorstwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Marian Żołyniak ¹ , p.o. Prezesa Zarządu od 22 lutego 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili ² : - Pan Jarosław Wróbel, Prezes Zarządu od 2 marca 2016 r. do 16 lutego 2018 r. - Pan Sylwester Bogacki, Prezes Zarządu od 5 maja 2014 r. do 22 lutego 2016 r. - Pan Adam Kielak, Prezes Zarządu od 1 marca 2013 r. do 9 kwietnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	- Realizacja przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. - Wykorzystanie środków pomocowych na wspieranie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. - Efekty wykorzystania pomocy. - Wykonanie audytu energetycznego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2018 r. z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, do dnia 29 marca 2019 r., jeśli zdarzenia miały wpływ na działalność kontrolowaną.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 <i>ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli</i> ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Iwona Brzostek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/16/2019 z dnia 22 stycznia 2019 r. (akta kontroli str.1-2, 12, 17, 22, 28, 31, 33, 40, 43, 1893)

¹ Powołany z dniem 2 października 2017 r. na członka Zarządu.

² Funkcje kierownika jednostki, z uwagi na to, iż w wymienionych okresach Zgromadzenie Wspólników (PGNiG S.A.) nie powołało Prezesa Zarządu, pełnił organ kolegiálny – Zarząd Spółki, w osobach: od 10 kwietnia 2014 r. do 4 maja 2014 r. - Andrzej Dębogórski, Andrzej Pęcherek, Łukasz Hadyś; od 23 lutego 2016 r. do 1 marca 2016 r. - Jarosław Wróbel, Adam Węgrzyn; od 17 lutego 2018 r. do 21 lutego 2018 r. - Marian Żołyniak, Wioletta Czemieli-Grzybowska, Adam Węgrzyn.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489. Dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

PSG, jako podmiot zobowiązany na podstawie przepisów art. 36 ust. 1 *ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej*⁵, przeprowadziła audyt energetyczny przedsiębiorstwa, zakończony w dniu 31 sierpnia 2017 r. Spółka poinformowała Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki⁶ o przeprowadzonym audycie, wypełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 38 ust. 1 ww. ustawy. Audyt przedsiębiorstwa przeprowadził podmiot niezależny od audytowanego, posiadający doświadczenie zawodowe w przeprowadzaniu tego rodzaju audytu.

Po wykonanym audycie energetycznym, Spółka rozpoczęła realizację działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej w ramach dwóch projektów - 2017_048 *Poprawa efektywności energetycznej w obszarze kubatury i transportu poprzez wymianę oświetlenia, wykonanie termomodernizacji oraz Ecodriving*⁷ i projektu 2017_047 *Poprawa efektywności energetycznej w obszarze źródeł ciepła na stacjach gazowych*⁸. W 2018 r. Zarząd Spółki podjął również decyzję o wdrożeniu wymagań normy ISO 50001 dotyczącej systemu zarządzania energią. Planowany termin przystąpienia do certyfikacji to listopad 2019 r.

Spółka wykorzystywała środki unijne na wspieranie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. PSG była beneficjentem dofinansowania ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 i 2014-2020. W ramach pierwszej perspektywy finansowej, Spółka zrealizowała w sumie 38 projektów uzyskując łącznie 178,58 mln zł dofinansowania w formie dotacji. W ramach perspektywy finansowej 2014-2020, do końca 2018 r. PSG zawarła umowy o dofinansowanie realizacji 8 inwestycji, w ramach których planowane jest pozyskanie do 2024 roku, łącznie 220,17 mln zł dofinansowania.

Na Spółce nie ciążył obowiązek wynikający z przepisów *ustawy o ee* uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej. PSG nie występowała do Prezesa URE z takim wnioskiem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Audyt energetyczny

Opis stanu faktycznego

PSG jest Narodowym Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Gazu w Polsce i wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa¹⁰. Spółka działa na terenie całego kraju a jej głównym zadaniem jest transport paliw gazowych siecią dystrybucyjnych rurociągów i stacji. Dla zabezpieczenia tego działania, Spółka prowadzi ruch sieci gazowniczej i urządzeń oraz wykonuje roboty dla rozbudowy i utrzymania ruchu.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 545. Dalej: *ustawa o ee*.

⁶ Dalej: Prezes URE.

⁷ Dalej: projekt 2017_048.

⁸ Dalej: projekt 2017_047.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Dalej: GK PGNiG.

PSG przeprowadziła audyt energetyczny przedsiębiorstwa wywiązując się tym samym z obowiązku wynikającego z art. 36 ust. 1 *ustawy o ee*. Stosownie do art. 38 ust. 1 *ww. ustawy*, pismem złożonym w dniu 18 września 2017 r. Spółka zawiadomiła Prezesa URE o przeprowadzonym audycie, zakończonym w dniu 31 sierpnia 2017 r., tj. w terminie przewidzianym w art. 51 ust. 1 *ustawy o ee*. Prezes URE nie zwracał się do Spółki o uzupełnienie czy też poprawienie przekazanego Raportu z audytu energetycznego.

Audyt został przeprowadzony przez Krajową Agencję Poszanowania Energii SA¹¹, a jego wykonanie i sporządzenie Raportu z audytu energetycznego wynikało z umowy o świadczenie usługi przeprowadzenia audytu energetycznego nr PSG-W001/F/ZGMZ/PR/22/49/18/17 zawartej w dniu 2 czerwca 2017 r. Koszt wykonania audytu wyniósł netto 885 tys. zł. Kryteria wyboru audytora oparte zostały w 70% na cenie i w 30% na doświadczeniu w realizacji audytów energetycznych, zgodnie z kryterium wyboru oferty zamówienia udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego¹² na usługę wykonania audytu energetycznego.

Sporządzenie Raportu z audytu oparte zostało o Normę PN-EN 16247 w zakresie pełnym, tzn. Wymagań ogólnych, Budynków, Transportu i Kwalifikacji Audytorów. Pomimo, że PSG nie posiadało Certyfikatu Systemu Zarządzania Energią opartego o Normę ISO 50001, elementy tej normy, a w szczególności zalecenia dotyczące wymagań przeprowadzenia Audytów energetycznych w ramach Przeglądów Energetycznych i bilansowania energii zostały ujęte w Raporcie z audytu.

Audyt został wykonany w okresie od 2 czerwca do 30 sierpnia 2017 r. z uwzględnieniem wymogów *ustawy o ee*. Obejmował prace terenowe i studialno-analityczne. Celem przeprowadzenia audytu była analiza głównych ścieżek przepływu energii w PSG w celu zidentyfikowania możliwości poprawy ich efektywności. Audyt został wykonany w trzech głównych obszarach działalności Spółki, tj. w ramach procesów technologicznych, obiektach budowlanych i transporcie.

Audytowi poddano całość lokalizacji Przedsiębiorstwa obejmującą Obiekty Centrali, Obiekty Oddziałów Zakładów Gazowniczych¹³ w 17 oddziałach i Obiekty ponad dwustu Gazowni i Placówek gazowniczych. W ramach audytu przeprowadzono wizje lokalne w powyższych obiektach i w około stu wybranych stacjach pomiarowo-redukcyjnych na terenie całej Polski. Przeprowadzono inwentaryzację i poddano audytowi sieć budynków, źródeł ciepła, oświetlenia i stacji pomiarowo-redukcyjnych. Zaudytowano również środki transportowe we wszystkich lokalizacjach Spółki. Pod uwagę wzięto obiekty o łącznym zużyciu energii wynoszącym 95% całkowitego zużycia energii w Przedsiębiorstwie.

Raport z audytu zidentyfikował obszary, w których wystąpiło podwyższone zużycie energii oraz wskazał, że poprawa efektywności energetycznej może zostać osiągnięta, poprzez przeprowadzenie modernizacji w czterech obszarach – w obszarze budynków, w obszarze źródeł ciepła - głównie kotłów grzewczych wytwarzających ciepło na potrzeby technologiczne stacji redukcyjno-pomiarowych oraz na cele nietechnologiczne (ogrzewanie budynków), w obszarze oświetlenia oraz w obszarze transportu.

W obszarze budynków zalecono wykonanie termomodernizacji na wskazanych w Raporcie obiektach. W obszarze źródeł ciepła zalecono wymianę starych i wypracowanych kotłów w miejscach gdzie dotychczas tego nie wykonano.

¹¹ Dalej: KAPE.

¹² Znak: 2017/W001/WNP-000966.

¹³ Dalej: OZG.

W obszarze oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego zalecono kontynuowanie działań wymiany opraw i źródeł światła na efektywniejsze. Położono duży nacisk na propagowanie źródeł LED oraz automatyzację sterowania oświetleniem. W obszarze transportu zalecono środki beznakładowe – analizę porównawczą zużycia paliwa oraz zalecenia ecodrivingu pomagające zoptymalizować trasy przejazdów i sposób wykorzystania pojazdów. Zalecono również wymianę starych pojazdów, co miało służyć ograniczeniu zużycia paliwa i zmniejszeniu pozostałych kosztów eksploatacyjnych.

Zaproponowano Programy Wdrożeniowe wieloetapowe obejmujące m.in. w I etapie działania określone jako beznakładowe, np. wprowadzenie zasad ecodrivingu lub w obszarze Stacji - wyłączanie kotłów w okresie letnim lub optymalizacja pracy kotłów. W II etapie wskazano działania niskonakładowe, o krótkich okresach zwrotu, jak np. wyposażenie układów oświetlenia zewnętrznego w układy sterowania oparte o zegary astronomiczne. W III etapie zaproponowano działania nakładowe o krótkich okresach zwrotu, których prosty okres zwrotu SPBT¹⁴ jest krótszy niż 5-6 lat. Natomiast w IV etapie - działania nakładowe o dłuższych okresach zwrotu, których parametry ekonomiczne takie działania uzasadniają. W zakresie oszczędności energii w obszarze budynków wskazano na wykonanie termomodernizacji, wymianę kotłów na bardziej efektywne energetycznie i zabudowę instalacji solarnych dla CWU¹⁵. W obszarze oszczędności energetycznej w obszarze Stacji wskazano m.in. na montaż sterowników kotła we wskazanych OZG. W Raporcie wskazano, że z uwagi na znaczne nakłady inwestycyjne, działania te mogą wymagać wsparcia różnymi rodzajami dofinansowań zewnętrznych.

Niezależnie od powyższych działań zalecono wdrożenie normy ISO 50001.

Całkowite oszczędności obliczone w audycie, skumulowane dla poszczególnych obszarów w okresie 1 roku wyniosły łącznie 23 400 MWh¹⁶ i dotyczyły obszarów: obiektów budowlanych - 13 225¹⁷, stacji - 2 399¹⁸, oświetlenia - 3 294¹⁹ i transportu - 4 482²⁰.

(akta kontroli str. 54, 109-155, 437-438, 555, 963-971, 1383, 1972-1977, 2084)

Spółka nie występowała o możliwość uzyskania dofinansowania inwestycji efektywnościowych wskazanych przez KAPE w Raporcie z audyty, tj. m.in. świadectwa efektywności energetycznej, środków z programów oferowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej²¹, jak np. *E-kumulator*, *Sokół* czy pożyczki z możliwością umorzenia.

Jako przyczynę nieubiegania się przez Spółkę o pozyskanie dofinansowania działań wskazanych w Raporcie, Dyrektor Departamentu Rozwoju wyjaśnił²², że w ramach POIiŚ 2014-2020, Działanie 1.2, nabór wniosków w ostatnim ogłoszonym konkursie

¹⁴ Prostym czasem zwrotu nakładów SPBT (z ang. Simply Pay Back Time) to czas potrzebny do odzyskania nakładów inwestycyjnych poniesionych na realizację danego przedsięwzięcia.

¹⁵ Ciepła woda użytkowa.

¹⁶ Co odpowiada łącznej wysokości 2 012,036 toe (1 toe = 11,630 MWh) średniorocznych oszczędności energii finalnej możliwych do uzyskania wskazanych w zawiadomieniu do Prezesa URE. Wskazany w Zawiadomieniu okres uzyskiwania oszczędności – 15 lat.

¹⁷ Zestawienie oszczędności energii w obszarze budynków obejmowało termomodernizację (8 288 MWh/rok), wymianę kotłów na bardziej efektywne energetycznie (2 986 MWh/rok) i zabudowę instalacji solarnej dla CWU (1 951 MWh/rok).

¹⁸ Suma oszczędności możliwych do uzyskania w ramach poszczególnych działań optymalizacyjnych obejmowała optymalizację pracy kotłów (1 310 MWh/rok), montaż i wymianę sterowników kotłów (754 MWh/rok), wyłączanie kotłów w okresie letnim (335 MWh/rok).

¹⁹ Sumaryczne oszczędności.

²⁰ Zestawienie zbiorcze 17 OZG.

²¹ Dalej: NFOŚiGW.

²² Pismo Dyrektora Departamentu Rozwoju z dnia 22 marca 2019 r., znak pisma: PSGCS.ROZP.411.239.19.

odbywał się od 31 stycznia do 27 kwietnia 2018 r. W kontekście przyjętych harmonogramów prac w projektach 2017_047 i 2017_048 (o których mowa w punkcie 2 niniejszego wystąpienia - *przyp. NIK*), w których PSG realizowała działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej, przyjęty czas naboru wniosków, uniemożliwiał ubieganie się o dofinansowanie. W ramach programów NFOŚiGW, tj. *E-kumulator* i *Sokół*, dofinansowanie udzielane było w formie pożyczki, a biorąc pod uwagę fakt, że do ubiegłego roku PSG posiadała nadpłynność finansową, nie było potrzeby ponoszenia dodatkowych kosztów obsługi pożyczek obcych. Każdorazowo w kolejnych latach Spółka planuje analizować sytuację finansową i na tej podstawie podejmować decyzję o skorzystaniu z formy wsparcia w postaci pożyczki na działania związane z efektywnością energetyczną.

W zakresie niepozyskiwania świadectw efektywności energetycznej, tzw. białych certyfikatów, Dyrektor Departamentu Rozwoju wyjaśnił²³, że Spółka nie robiła tego z uwagi na brak ustawowego obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej.

(akta kontroli str. 1968-1971)

Spółka nie posiadała systemu zarządzania energią i zarządzania środowiskowego, o których mowa w art. 36 ust. 2 *ustawy o ee*. Niemniej jednak, jak wynika z wyjaśnień²⁴ członków zarządu, w PGE w ramach doskonalenia zintegrowanego systemu zarządzania oraz optymalizacji kosztów, została podjęta decyzja o wdrożeniu wymagań normy ISO 50001 dotyczącego systemu zarządzania energią, a w trakcie prac wdrożeniowych wykorzystywane są analizy z raportu po przeprowadzonym w 2017 r. audycie energetycznym oraz produkty uruchomionych projektów, o których mowa w punkcie 2 niniejszego wystąpienia. Kierownicy projektów wchodzi w skład Zespołu ds. Zarządzania Energią, odpowiedzialnego za przeprowadzenie przeglądów energetycznych w przedsiębiorstwie wg wymagań normy ISO 50001 oraz poprawę efektywności energetycznej w PSG.

(akta kontroli str. 50, 1891-1892)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar dotyczący wykonania audytu energetycznego.

OBSZAR

2. Realizacja przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej

Opis stanu
faktycznego

Po przeprowadzonym w 2017 roku audycie energetycznym PSG realizowała działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej w ramach dwóch projektów powołanych przez Zarząd Spółki - projektu 2017_048 i projektu 2017_047, których realizacja rozpoczęła się 1 listopada 2017 r.

Operacyjne działania w ramach ww. projektów rozpoczęły się w 2018 r. i w pierwszej kolejności skupiały się na wykonaniu prac analitycznych, mających na celu w szczególności określenie danych wejściowych oraz analizę możliwych do wdrożenia rozwiązań w kontekście zebranych danych w poszczególnych zakresach objętych audytem energetycznym.

²³ Pismo Dyrektora Departamentu Rozwoju z dnia 22 marca 2019 r., znak pisma: PSGCS.ROZP.411.239.19.

²⁴ Pismo dwóch członków Zarządu z dnia 11 lutego 2019 r., znak pisma: PSGCS.TCHZ.012.4.19.

Zgodnie z przyjętymi harmonogramami realizacji projektów, początek etapu realizacji zaleceń poaudytowych, w zależności od projektu, zaplanowany został na przełom I i II kwartału (obiekty kubaturowe) i III kwartał (stacje gazowe) 2018 r. Dodatkowo, w II kwartale 2018 r. podjęta została decyzja o wdrażaniu systemu zarządzania energią zgodnego z normą ISO 50001 i zintegrowanie z funkcjonującym systemem zarządzania.

(akta kontroli str.1968-1971)

Celem projektu 2017_047 było m.in. przeprowadzenie analizy aktualnego zużycia gazu na potrzeby technologiczne, analizy stosowanych i dostępnych rozwiązań w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania paliwa gazowego na potrzeby technologiczne oraz określenie działań dla poszczególnych stacji gazowych zmierzających do poprawy efektywności energetycznej oraz weryfikacja zużycia gazu na potrzeby technologiczne po zastosowaniu rekomendowanych rozwiązań. Projekt 2017_048 miał na celu wykonanie przedsięwzięć dotyczących oszczędności energii w obszarze kubatury i transportu poprzez wymianę oświetlenia, wykonanie termomodernizacji oraz ecodrivingu.

Ponadto, 10 stycznia 2019 r., z ramienia PSG zostało wytypowanych trzech przedstawicieli do Zespołu GK PGNiG prowadzącego prace pod hasłem *Efektywność energetyczna w GK PGNiG SA*.

(akta kontroli str. 50, 1891-1895)

PSG w latach 2017-2018 przeprowadziła działania w zakresie wykonania zaleceń po audycie energetycznym w zakresie termomodernizacji, wymiany kotłów oraz wymiany oświetlenia. Faktyczne nakłady OZG wyniosły łącznie 3,103 mln zł, co przełożyło się na 1 115,51 MWh zaoszczędzonej energii. Wartość nakładów²⁵ na zadania zaplanowane do realizacji w latach 2019-2021 wyniesie 25 mln zł, co ma przełożyć się na 6 521,01 MWh zaoszczędzonej energii (560,706 toe).

W zakresie poprawienia efektywności w obszarze transportu, w latach 2017-2018, Spółka zastępowała auta spełniające normy starsze – Euro 5 i 4 autami spełniającymi najbardziej aktualną normę spalania obowiązującą na rynku – Euro 6.

Zgodnie z zaleceniami wskazanymi w Raporcie z audytu energetycznego, działania Spółki w zakresie realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, mają zostać podsumowane i ocenione w ramach kolejnego audytu w 2021 roku. W ramach ww. projektów nie przewidziano wykonania odrębnych audytów energetycznych przedsięwzięć. Jednakże, w Spółce analizowane jest ewentualne zlecenie wykonania takich audytów w kontekście prowadzonych w Spółce prac²⁶.

(akta kontroli str. 1891-1892, 1968-1969, 2027-2075)

Na Spółce nie ciążył obowiązek wynikający z przepisów *ustawy o ee* uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej. PSG nie występowała do Prezesa URE z takim wnioskiem.

(akta kontroli str.1968-1971)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar dotyczący realizacji przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

²⁵ Doszacowana przez OZG.

²⁶ Pismo Dyrektora Departamentu Rozwoju z dnia 22 marca 2019 r., znak pisma: PSGCS.ROZP.411.239.19.

3. Wykorzystanie środków pomocowych na wspieranie przedsięwzięć służących poprawie ee

Opis stanu faktycznego

PSG była beneficjentem dofinansowania udzielonego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko²⁷ w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 i 2014-2020 oraz beneficjentem Regionalnych Programów Operacyjnych²⁸ na lata 2007-2013. W ramach perspektywy finansowej 2007-2013 umowy o dofinansowanie zawierane były w latach 2010-2012 przez prawnych poprzedników PSG, tj. sześć dystrybucyjnych spółek gazownictwa wchodzących w skład GK PGNiG SA. Na realizację w sumie 38 projektów - 18 z POIiŚ i 20 z RPO, Spółka uzyskała łącznie 178,58 mln zł dofinansowania w formie dotacji. Realizacja projektów zakończyła się do końca 2015 roku. W ramach zrealizowanych projektów zostały wykonane zadania z zakresu rozbudowy lub modernizacji sieci dystrybucyjnej gazu ziemnego i infrastruktury towarzyszącej obejmującej zakup i budowę urządzeń oraz obiektów technicznych zapewniających prawidłową i efektywną pracę systemu dystrybucyjnego gazu ziemnego.

W ramach czterech losowo wybranych projektów, spośród ww. 18 zrealizowanych ze środków POIiŚ 2007-2013, w ramach pierwszego²⁹ dokonano gazyfikacji dwóch gmin Dobrcz i Koronowo w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie bydgoskim, budując gazociągi wysokiego i średniego ciśnienia o łącznej długości 53 km oraz stację gazową wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarową $Q = 2\,500\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Dobrcz). W ramach drugiego projektu³⁰ wybudowano m.in. gazociąg stanowiący drugostronne zasilanie Mińska Mazowieckiego w województwie mazowieckim. Zakres projektu obejmował budowę gazociągów podwyższonego średniego i średniego ciśnienia o łącznej długości 40,83 km oraz budowę stacji gazowych wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarowych: $Q = 6\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Rojków), $Q = 2\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Stanisławów) i $Q = 4\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Królewiec). Trzeci projekt³¹ zlokalizowany na terenie województwa świętokrzyskiego obejmował trasę gazociągu przebiegającego przez teren 4 gmin: Morawica, Sitkówka-Nowiny, Chęciny oraz Sobków, zamieszkałych łącznie przez ok. 31 tys. mieszkańców. Zakres projektu obejmował budowę gazociągu wysokiego i średniego ciśnienia o łącznej długości 66 km, budowę stacji gazowej wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarową $Q = 6\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Radkowiec) i budowę dwóch stacji pomiarowych średniego ciśnienia: $Q = 5\,000\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Wolica), $Q = 400\text{ Nm}^3/\text{h}$ (m. Wierzbica). Czwarty projekt³², również został zrealizowany na terenie województwa świętokrzyskiego, w powiecie kieleckim, w obrębie gminy Piekoszów, w powiecie jędrzejowskim w obrębie gminy Jędrzejów, Nagłowice, Oksa, Małogoszcz oraz w powiecie włoszczowskim w obrębie gmin Krasocin i Włoszczowa. Gazyfikacją zostały objęte miasta: Małogoszcz i Włoszczowa oraz gminy: Krasocin i Piekoszów, zamieszkałe łącznie przez ok. 41 tys. mieszkańców. Bezpośrednim efektem realizacji projektu była budowa infrastruktury gazowniczej (sieci, stacje redukcyjno-pomiarowe) na terenach dotychczas niezgazyfikowanych i tym samym realizacja projektu służyła wypełnieniu istniejącej luki w infrastrukturze. Rezultatem realizacji projektu będzie podłączenie do sieci odbiorców

²⁷ Dalej: POIiŚ.

²⁸ Dalej: RPO.

²⁹ Projekt nr POIS.10.02.00-00-036/10 *Gaz ziemny – energia dla pokoleń, gazyfikacja gmin Dobrcz i Koronowo*. Całkowity koszt projektu: 10 947 366,31 zł netto, wartość dofinansowania: 4 608 880,11 zł.

³⁰ Projekt nr POIS.10.02.00-00-030/10 *Gazyfikacja m. Stanisławów wraz z poprawą zasilenia w gaz Mińska Mazowieckiego*. Całkowity koszt projektu: 14 686 625,89 zł netto, wartość dofinansowania: 3 261 970,03 zł.

³¹ Projekt nr POIS.10.02.00-00-025/10 *Gazyfikacja gmin Chęciny i Sitkówka-Nowiny*. Całkowity koszt projektu: 18 155 268,85 zł netto, wartość dofinansowania: 7 074 875,70 zł.

³² Projekt nr POIS.10.02.00-00-026/10 *Gazyfikacja na terenie gmin Małogoszcz i Włoszczowa*. Całkowity koszt projektu: 32 707 030,50 zł netto, wartość dofinansowania: 16 663 837,80 zł.

indywidualnych i instytucjonalnych oraz dostarczanie do nich gazu. Zakres projektu obejmował m.in. budowę gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia o łącznej długości 64 km, budowę stacji gazowych wysokiego ciśnienia redukcyjno-pomiarowych: $Q = 8\ 000\ \text{Nm}^3/\text{h}$ (m. Żarczyce Małe), $Q = 4\ 000\ \text{Nm}^3/\text{h}$ (m. Wola Wiśniowa) oraz budowę stacji pomiarowej średniego ciśnienia $Q = 3\ 150\ \text{Nm}^3/\text{h}$ (m. Bukowa).

Natomiast w ramach czterech losowo wybranych projektów, spośród ww. 20 projektów zrealizowanych ze środków RPO 2007-2013, zrealizowano m.in. inwestycję³³ polegającą na gazyfikacji gospodarstw domowych w miejscowości Ciele, w gminie Białe Błota. Wybudowano gazociąg średniego ciśnienia w ulicach Przylesie (od istniejącego gazociągu w tej ulicy), Uroczej, Pogodnej, Letniskowej, Wczasowej, Tęczowej, Wiosennej i Osiedle, Narożnej, Radosnej, Pięknej, Skromnej, Srebrnej, Księżycowej i Wypoczynkowej. Zakres projektu obejmował m.in. budowę gazociągu średniego ciśnienia o łącznej długości 4,78 km. Drugi projekt³⁴ obejmował budowę gazociągu średniego ciśnienia, który przebiegał przez zachodnią część Torunia oraz południowo-wschodni fragment terenu Gminy Zławieś Wielka. Trasa gazociągu umożliwiła drugostronne zasilenie Torunia od strony osiedla Wrzosa, a także pozwoli na gazyfikację pobliskich miejscowości z terenu Gminy Zławieś Wielka, takich jak Rozgarty, Stary Toruń oraz Przysiek. Zakres projektu obejmował m.in. budowę gazociągu średniego ciśnienia o łącznej długości 11,85 km. Trzecia inwestycja³⁵ polegała na wybudowaniu gazociągu wraz z przyłączami w miejscowościach Pęgów i Zajączków. W ramach projektu wybudowano sieć gazową o długości 7,92 km oraz 0,53 km przyłączy. Zakres projektu obejmował m.in. budowę gazociągów średniego ciśnienia o łącznej długości 8,45 km. Natomiast czwarty projekt³⁶ polegał na modernizacji warunków zasilania odbiorców zamieszkałych przy ul. Grabskiego, Reja, Słowackiego, Poselskiej, Kubusia Puchatka, Grunwaldzkiej, Okrzei, Konopnickiej, Sienkiewicza, Żeromskiego, Wybickiego i Jasińskiego w Legnicy poprzez wybudowanie odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia o łącznej długości 1,08 km wraz ze stacją redukcyjną II stopnia $Q\ 3000\ \text{m}^3/\text{h}$.

W ramach perspektywy finansowej 2014-2020, do końca 2018 roku PSG ubiegała się o dofinansowanie w ramach POIiŚ, Działanie 7.1 *Rozwój inteligentnych systemów magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii*, Oś priorytetowa VII *Poprawa bezpieczeństwa energetycznego*.

W zakresie procedury ubiegania się o dofinansowanie w ramach ww. działania, na liście projektów strategicznych dla infrastruktury energetycznej, Spółka umieściła 52 projekty inwestycyjne o wartości 2,4 mld zł. W dalszej procedurze kwalifikowania projektów do dofinansowania, 11 projektów inwestycyjnych zostało zidentyfikowanych, co oznaczało że mogły ubiegać się o dofinansowanie, tj. spełniały kryteria merytoryczne, a wartość oczekiwanego dofinansowania mieściła się w kwocie alokacji środków UE przeznaczonych na obszar dystrybucji gazu. Dla ww. 11 projektów zidentyfikowanych, Spółka złożyła wnioski o dofinansowanie.

³³ Projekt nr RPKP.02.04.00-04-014/10 *Gaz ziemny – energia dla pokoleń. Gazyfikacja gospodarstw domowych w miejscowości Ciele – gmina Białe Błota*. Całkowity koszt projektu: 1 433 303,27 zł brutto, wartość dofinansowania: 501 728,87 zł.

³⁴ Projekt nr RPKP.02.04.00-04-015/10 *Gaz ziemny – energia dla pokoleń. Gazyfikacja gminy Zławieś Wielka poprzez rozbudowę sieci gazowej miasta Torunia*. Całkowity koszt projektu: 4 881 654,18 zł brutto, wartość dofinansowania: 1 807 669,99 zł.

³⁵ Projekt nr RPDS.05.02.00-02-005/12 *Gazyfikacja miejscowości: Pęgów i Zajączków w gm. Oborniki Śląskie*. Całkowity koszt projektu: 1 606 235,64 zł netto, wartość dofinansowania: 545 381,32 zł.

³⁶ Projekt nr RPDS.05.02.00-02-001/12 *Modernizacja i poprawa parametrów technicznych sieci gazowej w rejonie ulic: Złotoryjskiej, Mikołaja Reja i Władysława Grabskiego w miejscowości Legnica*. Całkowity koszt projektu: 624 670,44 zł netto, wartość dofinansowania: 180 800,00 zł.

Do końca 2018 r. PSG zawarła umowy o dofinansowanie realizacji 8 inwestycji, w ramach których planowane było pozyskanie do roku 2024 łącznie 220,17 mln zł dofinansowania ze środków POliŚ. Jedna umowa o dofinansowanie została zawarta 29 marca 2019 r.³⁷ Dla pozostałych 2 inwestycji, umowy o dofinansowanie nie zostały zawarte. Dla pierwszej - pomimo, że ocena wniosku o dofinansowanie została zakończona, to z uwagi na ograniczoną wartość kwoty alokacji środków UE na obszar dystrybucji gazu, Spółka nie miała możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie. Druga inwestycja była na etapie oceny wniosku o dofinansowanie³⁸.

W ramach perspektywy finansowej 2014-2020³⁹, postęp robót budowlano-montażowych w projekcie najbardziej zaawansowanym pod względem rzeczowym i finansowym wynosił 15,87 km⁴⁰. W ramach dwóch pozostałych projektów, w których faktyczne prace budowlano-montażowe zostały rozpoczęte, zaawansowanie robót budowlano-montażowych wynosiło kolejno 3,36 km⁴¹ i 0,0737 km⁴².

Instytucją Wdrażającą⁴³ w ramach systemu rozdziału środków unijnych był Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Krakowie.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odrzucenia lub wycofania wniosku o przyznanie pomocy w ramach ubiegania się o dofinansowanie projektów sieciowych. Niemniej jednak PSG w konsorcjum z Politechniką Warszawską – liderem, wystąpiło w 2016 r. o dofinansowanie projektu *Zero/plus-energetyczna stacja gazowa* w ramach działania 4.1.4 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, z planowaną wartością dofinansowania 2,4 mln zł – z tego 1,2 mln zł stanowiłoby dofinansowanie dla PSG. Projekt zeroenergetycznej stacji gazowej wysokiego ciśnienia dotyczył technologii zmniejszenia strat przesyłowych gazu ziemnego i ograniczenia negatywnego wpływu energetyki na środowisko. Proces aplikacyjny został zakończony z wynikiem negatywnym na etapie oceny merytorycznej z uwagi na niespełnienie dopuszczającego kryterium dostępu wynikającego z § 10 ust. 2 i § 11 ust. 3 pkt 2a Regulaminu przeprowadzenia konkursu, tj. wymogu, aby projekt obejmował badania przemysłowe i prace rozwojowe lub prace rozwojowe oraz wymogu, aby projekt dotyczył innowacji produktowej lub procesowej. Jako uzasadnienie odrzucenia wskazano m.in. na dostępność planowanych do zastosowania technologii, która nie doprowadziłaby do istotnego postępu w stanie techniki w przedmiotowym obszarze wiedzy. Umowa o dofinansowanie nie została zawarta.

(akta kontroli str. 51-52, 1387-1392, 2085-2097, 2102-2103)

Ponadto, PSG nie korzystała z pomocy finansowej ze środków NFOŚiGW, co zostało już wskazane w punkcie 1 niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 51-52, 1387-1392)

Projekty, które otrzymały do końca 2018 r. wsparcie z POliŚ 2014-2020, polegały na budowie lub przebudowie w kierunku inteligentnej infrastruktury dystrybucyjnej w celu likwidacji tzw. wąskich gardeł, związanych ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na gaz w dużych centrach odbioru, np. aglomeracjach miejskich,

³⁷ Umowa o dofinansowanie nr POIS.07.01.00-00-0018/17-00 Przebudowa gazociągu relacji Dąbrowa Górnicza-Szopienice.

³⁸ Na dzień 1 marca 2019 r.

³⁹ Dane dotyczące wskazanych projektów zostały podane w oparciu o protokoły odbioru robót budowlano-montażowych według stanu na dzień 31 marca 2019 r.

⁴⁰ Projekt nr POIS.07.01.00-00-0010/16 *Gazyfikacja miasta Bielsk Podlaski*.

⁴¹ Projekt nr POIS.07.01.00-00-0009/16 Budowa gazociągu relacji Sandomierz – Ostrowiec Świętokrzyski.

⁴² Projekt POIS.07.01.00-00-0007/16 Gazyfikacja rejonu Szczawnicy i gmin ościennych.

⁴³ Dalej: IW.

jak również projekty w ramach infrastruktury dystrybucyjnej skutkujące wprowadzeniem istotnego zakresu poprawy funkcjonalności systemu inteligentnych sieci gazowych. W ramach 2 projektów⁴⁴, spośród ośmiu, które otrzymały wsparcie do 2018 r., zaplanowano - oprócz wybudowania gazociągów - również modernizację gazociągów dystrybucyjnych. Z tego, projekt pn. *Budowa sieci gazowej na terenie Aglomeracji Białostockiej*⁴⁵, dla którego okres kwalifikowania rozpoczął się wcześniej obejmował okres kwalifikowania wydatków od 19 kwietnia 2017 r. do 1 stycznia 2021 r. Planowany całkowity koszt realizacji projektu wyniósł 21,175 mln zł, maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych 16,015 mln zł, przy dofinansowaniu w kwocie nie większej niż 5,101 mln zł⁴⁶. Realizacja inwestycji, polegającej na modernizacji i rozbudowie sieci gazowej na terenie aglomeracji białostockiej miała na celu rozwój sieci dystrybucyjnej gazu ziemnego. W ramach projektu przewidziano przyłączenie do sieci gazowych nowych odbiorców z terenu m. Białostok oraz gazyfikację gmin ościennych, łącznie zaplanowano wybudowanie lub zmodernizowanie 32,89 km sieci dystrybucyjnej. Inwestycja dzieliła się na 5 zadań, obejmujących modernizację gazociągu dystrybucyjnego średniego ciśnienia na odcinku Białostok-Wasilków oraz budowę sieci gazowej na terenie m. Białostok i gminach ościennych. W ramach projektu PSG złożyła⁴⁷ dziewięć⁴⁸ wniosków o płatność za okres od 19 kwietnia 2017 r. do 31 stycznia 2019 r. Stan realizacji projektu⁴⁹ wskazywał, że z zaplanowanej wartości docelowej 32,89 km nowo wybudowanych lub zmodernizowanych gazociągów dystrybucyjnych w województwie podlaskim, wybudowano lub zmodernizowano od początku realizacji projektu łącznie 10,05 km⁵⁰, co odpowiadało blisko 31% stopnia realizacji. Zrealizowane wydatki kwalifikowane (1,710 mln zł) wyniosły 10,68% całkowitych wydatków kwalifikowanych przewidzianych w projekcie (16,015 mln zł), co było zgodne z zaktualizowanym harmonogramem realizacji projektu.

(akta kontroli str. 1395-1398, 1402-1434, 1748-1887)

Zgodnie z *Projektem planu rozwoju Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. na lata 2018-2022* z marca 2017 r., wśród planowanych inwestycji sieciowych, dla których PSG zakładała dofinansowanie ze środków unijnych, został wskazany m. in. przedmiotowy projekt dotyczący terenu województwa podlaskiego i obejmujący rozbudowę i modernizację sieci gazowej na terenie aglomeracji białostockiej i gmin ościennych w celu poprawy warunków zasilania.

(akta kontroli str. 2078-2083)

*Studium wykonalności do Projektu*⁵¹, stanowiące załącznik do wniosku o dofinansowanie, zawierało m.in. analizę zgodności projektu z krajową polityką sektorową oraz unijną, jak również z innymi projektami, działaniami i programami

⁴⁴ Projekty: Budowa sieci gazowej na terenie Aglomeracji Białostockiej - umowa o dofinansowanie zawarta 30 czerwca 2017 r. i Budowa gazociągu relacji Lubienia-Masłów oraz gazociągu relacji Mójcza-Kielce - umowa o dofinansowanie zawarta 29 marca 2018 r.

⁴⁵ Projekt nr POIS.07.01.00-00-0011/16.

⁴⁶ Kwota dofinansowania była uzależniona od wartości wydatków kwalifikowanych poniesionych w toku realizacji projektu i zatwierdzonych przez IW zgodnie z obowiązującymi w systemie realizacji POIiŚ dokumentami. Stopę dofinansowania Projektu stanowił iloraz kwoty dofinansowania projektu i maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowanych (po uwzględnieniu ewentualnej luki finansowej w Projekcie) pomnożony przez 100%.

⁴⁷ Według stanu na dzień 18 marca 2019 r.

⁴⁸ Z tego na dzień 18 marca 2019 r.: WNP nr POIS.07.01.00-00-0011/16-007-01 za okres 03.10.2018-31.10.2018 WNP został wycofany na prośbę Beneficjenta, a WNP nr POIS.07.01.00-00-0011/16-009-01 za okres 01.11.2018-31.01.2019 nie został zatwierdzony, w trakcie weryfikacji przez IW.

⁴⁹ Na koniec okresu sprawozdawczego wynikającego z ostatniego zatwierdzonego przez IW wniosku o płatność nr POIS.07.01.00-00-0011/16-008-01 za okres 03.10.2018-31.10.2018 - według stanu na dzień 18 marca 2019 r.

⁵⁰ Łączna długość gazociągów odebranych według protokołów odbioru częściowego.

⁵¹ Studium wykonalności do projektu pn. *Budowa sieci gazowej na terenie Aglomeracji Białostockiej* z czerwca 2016 r., zaktualizowane w kwietniu 2017 r.

realizowanymi na poziomie wspólnotowym i/lub krajowym. Przedsięwzięcie inwestycyjne, jego założenia, cele i efekty były zgodne m.in. z opublikowaną w listopadzie 2010 r. Strategią Energetyczną 2020 wyznaczającą kierunki polityki energetycznej do roku 2020. Wpisywało się także w politykę sektorową UE zawartą w jednym z najważniejszych aktów prawnych dotyczących wewnętrznego rynku gazu ziemnego zawartą w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE⁵². Ponadto założenia projektu były spójne z podstawowym kierunkiem polityki energetycznej zawartej w m.in. Polityce energetycznej Polski do 2030⁵³. Przedmiotowa inwestycja stanowiła odpowiedź na potrzeby zidentyfikowane makroregionalnego poziomu potrzeb i celów zawartych w Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020⁵⁴, w tym Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020⁵⁵.

Niniejszy projekt był spójny i wynikał przede wszystkim z art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,⁵⁶ który nakładał obowiązek zapewnienia realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby podmiotów ubiegających się o przyłączenie. W ramach projektu powstać miał nowy odcinek sieci gazowej wysokiego i średniego ciśnienia, który przyczyni się do zapewnienia ciągłości dostaw w obszarze oddziaływania.

W związku z tym, że projekt dotyczył rozbudowy sieci gazowej średniego ciśnienia, w projekcie uwzględniono funkcjonalności smart grid⁵⁷, co zwiększać miało efektywność przesyłu gazu. Tym samym zapewniono optymalny ciąg dostaw i efektywny kosztowo dostęp do gazu. Elementy te były również potwierdzeniem realizacji założeń VII Osi priorytetowej POIiŚ 2014-2020.

(akta kontroli str. 1632-1651)

W ramach projektu *Budowa sieci gazowej na terenie Aglomeracji Białostockiej*, PSG realizowała do dnia 31 grudnia 2018 r. działania informacyjne i promocyjne polegające na umieszczaniu tablic informacyjnych w miejscu realizacji projektu, umieszczeniu na stronie internetowej i intranetowej Spółki informacji o projekcie oraz oznaczaniu dokumentów i materiałów dotyczących projektu znakiem Unii Europejskiej i znakiem Funduszy Europejskich, wypełniając tym samym obowiązek wynikający z § 18 Umowy o dofinansowanie.

PSG prowadziła dla projektu odrębną ewidencję księgową, o której mowa w § 14 umowy o dofinansowanie, polegającą na tym, że w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych PSG wyodrębniła operacje gospodarcze związane z projektem współfinansowanym ze środków unijnych przy pomocy symboli (oraz modułów analitycznych w systemie SAP według zasad zawartych *Procedurze ewidencji operacji gospodarczych związanych z projektami UE – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020*⁵⁸).

W ramach zawartej umowy o dofinansowanie, Spółka upubliczniła na swojej stronie internetowej i intranetowej informację o funkcjonowaniu

⁵² Dz. Urz. UE L.211/94 z dnia 14 sierpnia 2009 r.

⁵³ Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r. (M.P. z dnia 14 stycznia 2010 r.).

⁵⁴ Przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2008 r. zaktualizowana 11 lipca 2013 r. obejmująca pięć województw: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie.

⁵⁵ Przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego w dniu 9 września 2013 r.

⁵⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 755 ze zm.

⁵⁷ Z ang. sieć inteligentna.

⁵⁸ Wydane Zarządzeniem Prezesa Zarządu PSG nr 85/2018 z dnia 2 lipca 2018 r.

mechanizmu umożliwiającego sygnalizowanie potencjalnych nieprawidłowości lub nadużycia finansowe, tj. opracowanego i udostępnionego przez Instytucję Zarządzającą narzędzia informatycznego umożliwiającego przekazanie informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego, poprzez umieszczenie w dniu 3 lipca 2017 r. specjalnego łącza internetowego, przekierowującego do elektronicznego systemu zgłoszeń za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej. O funkcjonowaniu powyższego mechanizmu zostali poinformowani pracownicy PSG poprzez Newsletter PSG, tj. dedykowany e-mail informacyjny z dnia 7 lipca 2017 r. Tym samym Spółka wypełniła obowiązek wynikający z § 4 pkt 18-19 Umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 1403-1435, 1968-1971)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie obszar dotyczący wykorzystania środków pomocowych na wspieranie przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 9 maja 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora
Sławomir Grzelak
z up. Dariusz Szalkowski
wicedyrektor

/-/

.....
podpis